

Oplegger bij projectenlijst

Inleiding

Naast het lopende proces om tot een operationeel Nationaal Programma Groningen te komen, waarin kwartiermakers worden aangesteld en starten met de inrichting van de governance, vinden Rijk en regio het belangrijk dat er reeds in 2018 projecten van start kunnen gaan. Op 6 november jl. hebben Rijk en regio bekend gemaakt dat er in het kader van Nationaal Programma Groningen al in 2018 voor € 50 mln beschikbaar komt voor projecten. Dit bedrag wordt door het ministerie van Financiën uit de begroting beschikbaar gesteld aan het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Dit ministerie zorgt ervoor dat de middelen via de decembercirculaire van het provinciefonds worden overgemaakt naar de provincie. Daarmee is de provincie voor nu verantwoordelijk voor de verdeling van middelen.

Het Rijk stelt eisen aan de manier waarop het geld voor de regio beschikbaar komt. De middelen moeten rechtstreeks worden besteed aan concrete en uitvoering gereede projecten of via een bestaande subsidieregeling dan wel programma. Hiervoor is door gemeenten en provincie een projectenlijst ter waarde van € 50 mln opgesteld die op 21 september jl. in het AB Regio+ Toekomstperspectief is vastgesteld. Op maandag 24 september is de projectenlijst aangeboden ter behandeling aan de colleges van B&W en GS. De projectenlijst bestaat uit projecten en programma's waarmee nog in 2018 kan worden gestart.

Voor de meeste projecten is vastgesteld hoe de besteding van middelen plaatsvindt. Voor een paar projecten moet hiervoor een nader voorstel worden uitgewerkt. Dit betreft de projecten sociale wijkteams voor een luisterend oor, de gebiedsgerichte aanpak, lokaal initiatief en voorstel aanvullende pilots aardgasloze wijken. Voor deze vier projecten zijn door de betrokken bevingsgemeenten en de provincie voorstellen uitgewerkt voor besteding van middelen of voor de inrichting van het proces om tot besteding van middelen te komen. De voorstellen en bijbehorende besluitpunten worden hieronder kort toegelicht en zijn als bijlage toegevoegd.

Project wijkcoaches

Er is behoefte aan versterking van de wijkteams op het gebied van geestelijke ondersteuning. Er is afgesproken dat in de gemeentelijke sociale teams onafhankelijke functionarissen worden aangesteld (aardbevingscoaches/inwonerbegeleiders) die speciaal voor de bewoners in het gebied een luisterend oor kunnen zijn en die hen uitleg kunnen geven en helpen bij praktische zaken die te maken hebben met de gevolgen van aardbevingen (mentaal en fysiek). Dat betekent dat de middelen beschikbaar komen per gemeente.

Hiervoor is voor het jaar 2018/2019 een verdeling uitgewerkt. Het bedrag ter hoogte van € 0,8 mln wordt voor het jaar 2019 is beschikbaar voor de 10 bevingsgemeenten (Bedum, De Marne, Winsum, Eemsum, Loppersum, Appingedam, Delfzijl, Midden Groningen, Ten Boer en Groningen). Het doel is om de capaciteit bij alle gemeenten op de korte termijn te vergroten. Om continuering van de inzet te kunnen garanderen wordt in overleg met de kwartiermakers besproken hoe de koppeling met het Nationaal Programma Groningen kan worden gemaakt. De verdeling van het budget voor 2018/2019 kan op verschillende manieren plaatsvinden (zie bijlage).

Beslispunten

- Kiezen voor optie 3: een meer intuïtieve verdeling
- Vaststellen dat continuering van inzet van belang is en dat hiervoor aansluiting gezocht moet worden bij het Nationaal Programma Groningen.

Voorstel project gebiedsgerichte aanpak en project lokaal initiatief

Er is € 8,5 mln beschikbaar voor de gebiedsgerichte aanpak en € 0,5 mln voor lokaal initiatief. Deze middelen worden toegevoegd aan van het provinciale leefbaarheidsprogramma. Dit programma heeft als doel de leefbaarheid in dorpen en wijken te versterken. In delen van de provincie Groningen vindt een forse bevolkingskrimp en ontgroening plaats. Voor het bevingengebied komt daar schade en versterking van woningen waardoor extra druk komt te staan op de lokale samenhang. Voor de leefbaarheid is het van groot belang dat mensen elkaar ontmoeten, dat zij samen dingen kunnen doen.

De beschikbare middelen zijn bedoeld om op korte termijn een impuls te geven aan de leefbaarheid in het bevingingsgebied. Met de gebiedsgerichte aanpak kunnen ingrepen in de fysieke leefomgeving worden gefinancierd, zoals clustering van bebouwing, herinrichting of ingrepen op straat en dorpsniveau. Ook ontstaat er extra ruimte voor lokale initiatieven in bevingingsgebied. Inwoners kunnen plannen indienen die hun woon- en leefomgeving beter, mooier en leuker maakt.

Voor wat betreft de verdeling van middelen voor de gebiedsgerichte aanpak wordt aansluiting gezocht bij de huidige systematiek van de provinciale regeling Reserve Leefbaarheid Krimpgebieden/ gebiedsgerichte aanpak (zie bijlage 2). Op korte termijn wordt onderzocht hoe de criteria van deze regeling beter kunnen worden aangesloten op de behoefte in het aardbevingingsgebied. Het gaat om objectiveerbare criteria en een heldere procedure die met behulp van gemeentelijke deskundigheid worden opgesteld. Dit houdt in dat Projectaanvragen door een ambtelijke adviesgroep (samengesteld uit vertegenwoordiging van de aardbevingingsgemeenten en de provincie en een onafhankelijke voorzitter) worden beoordeeld op hun geschiktheid. De aanvragen worden van advies voorzien en voorgelegd aan een bestuurlijke stuurgroep. De stuurgroep bestaat uit bestuurlijke vertegenwoordigers uit de aardbevingingsgemeenten en een gedeputeerde. Zij leggen een 'bindend' advies aan GS voor. GS is formeel bevoegd orgaan voor besluitvorming omdat de gelden bij de provincie op de bankrekening staat. Het indienen van projecten kan vóór 1 mei 2019, besluitvorming vóór de zomer 2019.

Voor wat betreft de lokale initiatieven wordt aansluiting gezocht bij de huidige systematiek van de provinciale regeling bewonersinitiatieven. Deze middelen worden exclusief voor het bevingingsgebied beschikbaar gesteld. Aanvragen worden beoordeeld door een adviescommissie die eens per maand bijeenkomt.

Beslispunten

- Instemmen met de voorgestelde procesaanpak voor de gebiedsgerichte aanpak.
- Instemmen met de behandeling voor lokale initiatieven conform bestaande aanpak

Voorstel aanvullende pilots aardgasloze wijken

In een aantal Groningse gemeenten zijn projecten geselecteerd die een bijdrage krijgen vanuit Programma Aardgasvrije Wijken van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Niet alle gemeentelijke aanvragen kregen budget. Er zijn drie projecten in het bevingingsgebied, in Hoogezand, Ten Post en Onderdendam/Warfhuizen die geen financiering hebben gekregen vanuit dit programma. Er is door bestuurders besloten dat er vanuit de projectenlijst 2018 geld beschikbaar moet komen voor deze projecten. Vanwege de eis van het ministerie van Financiën om een concreet resultaat neer te zetten is er voor gekozen om het project in Hoogezand volledig te financieren met als consequentie dat er geen investeringsgeld beschikbaar is voor de andere twee projecten.

We willen in 2019 echt een begin maken met de aardgasloze projecten in Ten Post en Onderdendam/Warfhuizen. Om dit mogelijk te maken is door een ambtelijke werkgroep verkend wat de kansen en mogelijkheden zijn voor deze projecten. Dit is uitgewerkt in dit memo dat voorziet in een analyse van mogelijke andere financieringsmogelijkheden en in een 'routekaart' van de projecten. Een belangrijk doel van deze inspanning is om helder te krijgen wat er nodig is om te kunnen starten met alle projecten. Door een start van de projecten in Ten Post en Onderdendam/Warfhuizen mogelijk te maken ontstaat binnen de projecten een vliegwiel. Het Nationaal Programma Groningen geldt hierbij als kans.

Beslispunt

- Kennisnemen van de kansen en mogelijkheden van de aardgasloze pilots in bevingingsgebied en instemmen met de voorgestelde koers van projecten;

Bijlagen

Bijlage 1 Projecten Nationaal Programma Groningen 2018 (€ 50 mln.)

Bijlage 2 Voorstel project 1B verdeling middelen wijkcoaches

Bijlage 3 Voorstel project 2 gebiedsgerichte aanpak en project 4 lokaal initiatief

Bijlage 4 Voorstel aanvullende pilots aardgasloze wijken